

Gazeta Araului

ZIAR COTIDIAN NATIONAL INDEPENDENT.

Redacția și administrația: Bul. Regina Maria 21. — Abonamentul pe 1 an L. 200, pe 1/2 de an L. 100, pe 3 luni L. 60

Noua aventură a exregelui Carol.

Exregele Carol, care nu se poate împăca de loc cu monotonia vieții familiare, a făcut marea greșală de a pune din nou Ungaria într-o situațiune delicată, tocmai în niște momente când aceasta din urmă avea nevoie mai mult ca ori când de încrederea Antantei.

Intr-o bună zi, astfel după cum au arătat telegramele, s'a scoborât din aeroplan la Sopron, iar de acolo s'a dus la Budapesta, unde a fost deasemenea întâmpinat de numeroși partizani ai ideii monarhice.

Opinia publică s'a alarmat; o vie agitație a spiritelor s'a produs în mod fatal; reprezentanții puterilor au protestat cu vehemență contra celor petrecute, iar guvernul maghiar, a ținut să declare, că desaproba actul exregelui și își dă seama de consecințele ce acel act ar putea avea aibă.

Au urmat întreveneri și discuții, solicitări și intervenții pe lângă Suveran și în cele din urmă, Carol ar fi format un alt guvern.

Din toate aceste evenimente reiese două fapte de o deosebită importanță și anume: întâi, exregele repetă, azi greșala făcută cu câțeva vreme înainte, punând în actul repetiției aceiași doză de copilarie și de lipsă de înțelegere a situațiunii generale.

Ori care ar fi naivitatea sau simplitatea de minte a exsuveranului Ungariei, nu este mai puțin adevărat că actul său prezintă gravitate, de oare ce el constituie o flagrantă încălcare a tratatelor, fapt conștient și absolut nepermis de Aliți.

Un al doilea fapt ce rezultă este acela al vinovăției guvernului întru cât Horthy un excelent amic și credincios al exregelui nu poate să fie strein de cele petrecute.

Ideea monarhică maghiară trebuia pusă în evidență, după opinia șovinistă a guvernului maghiar, și atunci s'a ales în mod voit, momentul politic când Ungaria trebuie să evacueze Burgenlandul, pentru a se face o mare manifestațiune politică, prin întoarcerea exregelui.

Ideea este copilărească, totuși ea merită o severă sancțiune și această chestie merită să fie studiată de pu-

Exregele va pleca din nou la drum; liniștea se va restabili și dacă va fi nevoie se va întrebuița chiar forța în contra fostului suveran. Impresia urâtă însă cauzată Europei va rămâne și va rămâne acesteia poate și teama de o aventură viitoare.

Popoarele doritoare de pace nu pot face însă pe jandarmul statului maghiar, și dacă, deci, acesta nu va ști să se administreze singur, va fi nevoie de un altfel de intervenții și de un alt mijloc de a garanta pacea Europei.

România, care voește respectarea tratatelor, privește cu milă la frământările Ungariei, pe care ar voi-o mai înțeleaptă și mai pregătită sufletește pentru ca să scape de dezastru.

Ungaria se găsește într-o situație penibilă de alături morală și materială și această situație nu ar putea să fie de cât agravată, în cazul când reaua credință, zăpăceala și lipsa de simț al realității, ar merge până acolo, în cât să se prelungească o stare de lucruri, dăunătoare pentru situațiunea generală.

Exregele Carol la Budapesta.

(Prin fir special)

Budapesta. — Exregele, ar fi sosit la Sopron, Vineri.

În Budapesta domnește liniște. Anglia a fost cea dintâi care a protestat prin reprezentantul său. Celelalte puteri au făcut apoi un demers colectiv.

Guvernul a dat un nou comunicat în care protestează la rândul său contra celor petrecute.

Budapesta. — După ultimele știri, exregele ar fi ajuns la Odenburg, cu un avion „Lagence”.

Impresia la Viena.

Viena. — Știrea reântoarcerii lui Carol a produs mare valvă la Viena și aceasta cu atât mai mult, cu cât împrejurările de azi, întăreau svonurile că exregele intenționa să atace pe austriaci și să salveze Burgenlandul.

Austria ar fi chemat sub arme 60.000 de soldați.

Paris. — Presa franceză consideră actul exregelui ca un act de nebanie și de responsabilitate. În schimb atitudinea guvernului și aceea a lui Horthy sunt supuse la serioase bănueli.

Presa cere măsuri imediate și severe pentru înlăturarea ori cărei veleități de turburări.

Budapesta. — Opinia publică e revoltată în oraș de faptul: că guvernul Horthy nu a expediat imediat pe exrege, pierzând în telegrame și discuții o vreme prețioasă.

Telegrame primite în ziua de 24 Octomvrie.

Budapesta. — Exregele Carol a sosit Vineri, 21 Octomvrie cu avionul la Oedenburg. El plecase Joi după masă cu un aparat al agenției Dubendorff, pilotat de Timerman. Cinci persoane a căror identitate n'a putut fi stabilită îl însoțiau. La Oedenburg a fost așteptat de o delegație a monarhiștilor unguri, ceea ce face să se creadă că lovitura a fost premeditată.

Ziarul „Neues Wiener Tagblatt” pretinde a ști că Horthy știa de sosirea lui Carol. Din Oedenburg Carol și-a continuat drumul cu trenul până la Budaörs, la 26 kilometri de Budapesta.

„Neue Freie Presse” anunță că trupele din Ungaria apuseană îl însoțesc pe Carol și că acesta intenționează să intre cu ele în Budapesta.

Linia ferată între Budaörs și Budapesta a fost întreruptă și guvernul Bethlen a luat măsuri militare energice ca să oprească cu toate mijloacele înaintarea exregelui.

Budapesta. — Agenția telegrafică elvețiană anunță că exregele Carol a părăsit, Joi Elveția în avion fără a informa în cotro pleacă și pretextând că vrea să serbeze nesupărat a zecea aniversare a căsătoriei sale. Avionul a aterizat la Oedenburg unde Carol și eximpărăteasa Zitta au fost așteptați de o delegație a monarhiștilor unguri în frunte cu Stefan Rakovsky, fost președinte al camerei maghiare.

„Neues Wiener Abendblatt” anunță că exregele Carol ar fi desemnat pe Rakovsky să constituie guvernul din care vor face parte și Appoyi, Andrassy și Gratz, iar deputatul Edmond Beniczky va lua internele.

Budapesta. — Guvernul a declarat agenției ungare că aventura lui Carol pune țara într-o situație foarte gravă tocmai în momentul când Ungaria și-a câștigat încrederea aliaților, obținând hotărârea favorabilă a conferinței din Veneția. Guvernul are toată încrederea în populația care va dovedi și acum ca și cu ocazia aventurii lui Carol pe care a încercat-o de Paști, că dorește să evite catastrofa pe care o poate provoca Ungariei reîntoarcerea lui Carol. Încercarea îndrăznească a fostului rege e făcută numai pe contul său propriu și guvernul e convins că va avea sprijinul tuturor cetățenilor onesti care știu să-și facă datoria atunci când patria e în pericol.

Budapesta. — Guvernul ungar a ordonat starea de asediu în Budapesta.

Regentul Horthy a trecut în revistă azi dimineață trupele pentru a se convinge că măsurile luate pentru oprirea înaintării lui Carol vor fi executate cu credință.

Budapesta. — Un consiliu de miniștri care s'a ținut azi a decis să trimită pe ministrul cultelor și al instrucțiunii publice Iosif Vass, ca să explice exregelui Carol, să părăsească țara pentru a evita complicații externe.

Guvernul a numit pe generalul de infanterie Paul Nagy șef militar cu depline puteri, însărcinat să execute prin toate mijloacele hotărârile guvernului maghiar cu privire la Carol de Habsburg.

Budapesta. — Guvernul a declarat reprezen-

tanților României, Jugoslaviei și Cehoslovaciei că în baza legii din Februarie 1920, Carol va fi silit să părăsească Ungaria cât mai curând.

Belgrad. — Primindu-se știrea că exregele Carol s'a răntors din nou pe teritoriul Ungariei consiliul de miniștri sârb s'a întrunit în după amiaza de Sâmbătă ora 16 și a decis luarea de măsuri urgente pentru salvarea intereselor naționale și de stat.

Praga. — Președintele consiliului a conferit azi cu reprezentanții micii Antante după care a avut o întrevedere cu ambasadorul Angliei, Franței și Italiei. O consfătuire a tuturor șefilor de partid a avut loc, în care Benes a expus modul cum înțelege să reacționeze în contra încercării lui Carol de a reînvia pericolul habsburgic în Europa centrală.

Viena. — Noua încercare a lui Carol de a trezi monarhismul în fosta monarhie a întâmpinat opoziție generală din partea tuturor partidelor republicane. Cancelarul a avut consfătuiri repetate cu șefii partidelor și s'a ajuns la o înțelegere unanimă că Austria să se opue ori cărei mișcări anti-republicane și să oprească cu toată energia ca aventura din Odenburg să aibă vre-o repercusiune la Viena.

Social democrații declară prin ziarele lor că sunt gata la ori ce sacrificii pentru a apăra republica austriacă. Ei au lansat o proclamație prin care invită populația să ia măsuri binechibzuite pentru a preveni o lovitură monarhică în Austria.

Garnizoana din Viena a fost întărită și conducătorii monarhiști au fost puși sub supraveghere.

Berna. — Consiliul federal elvețian în ședința de azi a înferat purtarea lui Carol, care prin plecarea lui în Ungaria și-a călcat cuvântul dat guvernului elvețian și a abuzat de ospitalitatea pe care acesta i-a acordat-o.

Budapesta. — Guvernatorul Horthy a dat un ordin către armată în care spune că armata depunând jurământul în mâinile lui, astfel are să asculte numai de ordinele date de el. Puterea o poate ceda regelui Carol numai guvernatorul ales al țării. Aceasta însă în împrejurările actuale ar însemna nimicirea țării. Guvernatorul cere dela fiecare membru al armatei maghiare să urmeze credincios jurământului, numai ordinele lui.

Praga. — Se afirmă că reprezentanții la Budapesta ai micii Antante ar fi făcut demers la guvernul maghiar, în sensul că în caz dacă exregele Carol nu va părăsi teritoriul în decurs de 48 ore, statele micii Antante se vor vedea nevoite a câștiga valoare tratatului de pace, cu forța armată.

Budapesta. — Intre trupele guvernului și acele a exregelui Carol au avut loc ciocniri la Budaörs. După o scurtă luptă insurgenții au fost respinși.

Știri din streinătate.

— Tratatul s'ar urma între Germania și Italia, în vederea unui acord asemenea celui din Wiessbaden.

— Conferința ambasadurilor, va examina, mâine, Miercuri, protocolul relativ la conferința ambasadurilor.

— Bălciul de mostre din Neapole deschis la 20 c. a avut, un mare succes, luând proporțiile unei manifestațiuni naționale. Au luat parte industriași din toate regiunile Italiei.

— Gellinboegel, ambasadorul finlandez, la Moscova, a declarat că sunt evidente în administrația rusă tendințe, și curente spre un ideal burghez și spre ideea de ordine.

— Comisia reparațiilor din ministerul de reconstrucție german, s'a ocupat de raportul reparațiilor în natură. D. Rathenau se află bolnav.

Banchetul

în onoarea dlui ministru Antonescu.

Sâmbătă seara la orele 8 a avut loc în sala mică a restaurantului „Crucea Albă” banchetul în onoarea dlui ministru Antonescu, dat de magistrații și avocații din localitate.

S'au rostit cu aceasta ocazie mai multe cuvântări.

Cel dintâi a vorbit președintele tribunalului d. Silviu Moldovan urând bună venire dlui ministru, în numele magistraților.

D. I. Marșieu, președintele baroului avocaților a salutat și a asigurat pe d. ministru sentimentele de adânc respect al avocaților arădani.

D. S. Pascuțiu urează bun venit dlui ministru în numele notarilor publici.

D. ministru mulțumește tuturor pentru urările ce i s'au adus accentuând mulțumirea ce o are văzând munca serioasă ce se depune în deplină armonie mersul bun al justiției.

D. Cornel Iancu avocat și deputat al Aradului aduce elogiul persoanei dlui ministru Antonescu, care timp de 38 ani a muncit pe terenul judiciar. D. Iancu arată pasul și dorința magistraților, cari trecând de sub fostul regim în serviciul statului român și depunând jurământul au dat dovada că doresc a fi muncitori cinștiți și cetățeni de toată abnegația. Acești magistrați, în urma stării lor sufletești, rezultată din trecutul ce îl aveau la spate și de înțeles, au nedumeriri în privința existenței lor. Aceste nedumeriri însă vor dispărea îndată ori ce inamovibilitate suspendată în urma stărilor nouă, va fi reinstituită, ceea ce este o dorință generală a tuturor magistraților. Oratorul roagă pe d. ministru a lua măsuri pentru realizarea acestei dorințe.

Oratorul exprimă deplina recunoștință a magistraților față de d. ministru pentru începutul frumos, ce acesta l-a făcut în ce privește îmbunătățirea stărei materiale a magistraților, asigurându-se prin aceasta independența judecătorească, ceea ce e de un mare interes pentru consolidarea statului.

Arătând dificultățile ce sunt de învins în timpul de tranziție, oratorul își exprimă deplina convingere că prin legile de unificare aceste vor fi învinse, ministerul îngrijind totodată de succese judecătorească prin numirea de tineri licențiați din vechiul regat, în posturile inferioare cari amestecați cu cei din loc, vor deveni magistrați buni, cunoscători de legi și de împrejurări și astfel se va realiza o bună unificare.

Vorbitorul roagă însfârșit pe d. ministru pentru a avea, în ce privește limba bunăvoință față de magistrații de altă naționalitate, cari cum d. ministru însuși s'a convins, că au făcut frumoase rezultate. Vorbitorul ridică paharul în sănătatea dlui ministru de justiție.

D. Alexandru Meculescu, primul procuror roagă pe d. ministru să-i permită a saluta în numele magistraților pe d. procuror general Cosma, delegat la conducerea directoratului general de justiție din Cluj.

D. primprocuror exprimă satisfacția membrilor parchetului în urma faptului că au ca șef pe d. Cosma, un bărbat animat de cele mai bune intențiuni în sensul de a rezolvi atâtea însărcinări administrative, cu cari legile în vigoare încarcă pe șefii parchetelor și care cunoscând toate greutățile va supune spre aprobarea dlui ministru soluțiile de luat pentru ca șefilor de parchete să li se lase timpul necesar spre a-și îndeplini menirea lor de păzitori ai ordinii și siguranței statului.

Vorbitorul arată că în situațiunea haotică rezultată din noile condițiuni de existență și de gândire, cum și de distincțiunea credințelor religioase, sociale, când puterea mulțimii în dorința ei de conducere voește a dărâma civilizația așezată prin efecturi foarte mari de vechea societate, trebuie să existe un colț de lumină pentru a fixa credința în sentimentul justiției și pentru aceasta este chemată magistratura. Magistratul trebuie să fie deci om de talent, de știință și conștient de misiunea sa, și cu aceste condițiuni toate vărtejurile ce vor trece peste capul lui nu-l vor clătina încredințat mai ales de sprijinul șefilor.

D. Meculescu încheie prezentând d-lui ministru omagiile pentru alegerea făcută în persoana d-lui procuror general, de care e sigur că va fi un demn colaborator al d-lui ministru în așezarea

justiției României Mari pe temelii sănătoase. Ridică paharul în onoarea d-lui director general de Cosma.

D. ministru Antonescu răspunde la cuvintele adresate de d. deputat Iancu, asigurând de toată sollicitudinea sa pentru îmbunătățirea sortii magistraților și luarea tuturor măsurilor pentru înlăturarea tuturor dificultăților, cu cari are de lupta încă justiția. În ce privește limba, aceasta nu poate fi decât cea românească și cercetările ce le-a făcut în cursul inspecțiunii d-sale — spune d. ministru — l-au convins că dificultățile ce mai sunt în aceasta privință vor înceta în curând.

D. director general Cosma mulțumește pentru sentimentele ce i se arată, de magistrați, asigură că toate silințele sale se vor îndrepta pentru a contribui la punerea unei temelii solide a justiției române.

Banchetul s'a terminat la orele 11.

Păreri din public.

Presa și școala.

Este cunoscută destul de bine aceea împrejurare, că atât școalele noastre, cât și învățătorii sunt expuși unei mulțimi de suferințe în urma cărei învățământului primar i se îngreioază mersul și repede pentru dezvoltarea culturală a poporului nostru.

Desvoltarea școalelor noastre este de o primordiență tot mereu de tendința elementelor, care au scopul de a distruge orice progres în învățământul primar având și azi lozincă rușinoasă, că mai bine să fie poporul prost, decât cu mintea de altă parte de indiferentismul manifestat din partea acelor chemați a tinde mână de ajutor factorilor, cari sacrifică tot ce au pentru înaintarea școalelor. La aceste împrejurări destul de triste mai putem număra și voința cea rea a unor autorități bisericesti de a paraliza tennințele ce bune a guvernului și ale acelor bărbați de școală cari prin reforme mai corespunzătoare și mai amodate timpului de azi, doresc o astfel de sistem administrativ școalelor în urma căreia aceștia ar putea alimenta în toate privințele dezvoltarea poporului, scăpându-l astfel de ignoranța și întunecimea ce-l predomină din secolii și dovedind-ni jertfa pusă pe altarul școlii, răspândește lumina libertății și a conștiinței de sine.

Ca în toate chestiunile, așa și pentru dezvoltarea școlii s'a luptat omenimea de sute de ani. A fost și este și la noi românii o luptă energică pentru înălțarea școlii române la gradul acela de dezvoltare, ce i se recere pentru răspândirea zelor de lumină în popor. Putem zice cu dreptul, că lupta aceasta o ducem azi noi învățătorii. Da, noi o ducem și o vom continua din iubire față de neam și față de iubita noastră patrie, pentru că suntem conștienți că nu e destul să avem numai o țară mare, trebuie să fie și tare. Și țaria unei țări zace în cultura poporului. Cu cât un popor e mai cult, atâta e mai conștient de sine, e mai iubitor de sine și îmbogățește mai repede, e mai lucrător, e mai disciplinat etc. Apoi mai știm un adevăr, că popor prost n'are viitor. Ne arată aceasta destul de elocvent istoria. Unde au ajuns vecinii noștri cu cei mulți, ea iarba dar proști? O știm cu toții.

Școalele noastre au făcut mare progres în timpul din urmă, dar nu putem denega și adevărul, că ele mai au de suferit lipsa multor îmbunătățiri, deci mai trebuie să ne luptăm încă mult pentru înaintarea lor. În lupta aceasta cerem ajutorul tuturor românilor de bine, cari iubesc patria și mai cu seamă dela factorii politici, cari influențează mai mult asupra societății.

Mare sprijin și multă bunăvoință așteptăm noi învățătorii români și dela presă. Nu numai presa și revistele de specialitate pedagogică, toate ziarele noastre naționale trebuie să se ocupe cât se poate mai mult cu chestiile școalelor noastre române.

Prasa este un factor puternic pentru condrearea opiniei publice; ea este așa zicând a putere de stat. Ea răstoarnă guverne, ea răsturna ordinea și pacea. Ea poate influența asupra unui război etc. Iată pentru ce dorim

Saci, sfori, ponevi, foi de vânzare cu prețuri avantajoase la **FRĂȚII HACKER** Arad. Birou: Str. Muresului

intreaga presă națională să vedem manifestarea interesului față de școală și învățătorul român și față de poporul nostru sătos după lumină. Dela presă așteaptă școala și învățătorii români tot sprijinul și interesul cel viu față de aspirațiunile lor. Nu putem denega, că presa noastră s'a ocupat mult cu școala și cu interesele vitale ale învățătorilor români pe vremea ungarilor, azi însă cu regret trebuie să constatăm, că se ocup foarte puțin; ele sunt cu totul ocupate cu mișcările politice, și vedem, că în coloanele lor se dă mai mare atențiune frecărilor politice de cari noi și poporul suntem sătui până în gât. Nu politică multă și frecări personale ne trebuiesc noauă, ci numai în cazul acesta se va consolida, și întări țara noastră bogată lipsită însă de puteri energice. Presa noastră ar trebui să imiteze ziarele din țările culte ocupându-se într-o rubrică specială de chestiile școlare informând publicul și guvernul despre starea școalelor și a învățătorilor dând mături pentru sprijinirea și îmbunătățirea stării materiale al acestora.

De vor face așa, vor stârni în public interes față de școală, căci azi e cu mult mai mare numărul acelor, cari nu se interesează de fel de școală crezând, că în România mare nu mai e lipsă de atâta învățătură și că aceasta e treaba autorităților școlare.

Școala însă nu este a autorităților ci a națiunii, deci societatea întreagă trebuie să se intereseze de soarta școlii și a învățătorilor români.

Cred, că cele spuse aci în puține cuvinte vor fi răsunet atât la presa noastră națională, cât și la sânul fraților mei colegi români, pe cari îi înțelegem a pași solidar contra acelor factori ai societății noastre, cari lasă să se înrădăcineze lucrurile diferentismului în chestiile noastre școlare.

O isbândă a guvernului.

In chestia graniței cu Ungaria. —

Ungaria, care nu putea să vadă cu ochi buni granița spre România, fixată de tratate și tot aceea ce tratatele prevedeau încă în chestiile teritoriale, a cheltuit bani și energie, mergând până la milintă, pentru a reuși să obțină modificări favorabile maghiarilor.

Inerezători, cum sunt, conducătorii astăzi, ai Ungariei, au socotit chestia granițelor lor realizată și au început să publice foloasele obținute de Ungaria.

O parte din presa noastră de partid, și în serios lăudăroșenia maghiară a început să agite pe chestia aceasta, făcând o vină nemeritată guvernului și răsunând în publicul românesc, știri tenace, mincioase și neadevărate.

Guvernul, care știa adevărata situație, a păstrat însă calmul necesar și azi, în așteptarea conferinței ambasadurilor, arată totuși că totul se face cu stăruință, cu dreptate și cu bune și înțelepte procedee. Hotărârea conferinței declară ca adevărată și echilibrată, tot ceea ce cuprinde tratatul de la Trianon, și recunoaște că granițele fixate Ungariei spre România nu se schimbă nici o dată.

Linia ferată Satu-Mare, Careii, Oradea, Salonta, e scoasă din cauză de conștință și o dată cu aceasta se dă pe toate punerile la cale și minciunile răsunate de maghiari cu privire la trecerea lor teritorii românești, la maghiari.

E un succes al guvernului și al diplomației făcută de acesta de a fi reușit să lumineze astfel drepturile României, în fața opiniei publice să nu se gândească să ne dăruie niște drepturi, sfinte pentru înalta noastră națiune.

INFORMAȚIUNI.

— Azi, Marți urmează a se prezenta la biroul Populației locuitori din:

Circumscripția I: Str. Mărășesti (dela str. Simeon Balint până la str. Vicentie Babeș.)

Circumscripția II: Str. Veche (din regiunea Arad-Sarcad.)

Circumscripția III: Str. Sava Raicu.

— Comisiunile pentru evaluarea pământurilor și a caselor în legătură cu noile impozite vor începe lucrările în orașul Arad la următoarele date: Comisiunea întâia care va lucra în fostele circumscripții de dare întâia și a doua în ziua de 7 Noemvrie, comisiunea a doua în fostele circumscripții de dare a treia și a patra în ziua de 5 Noemvrie, comisiunea a treia în fosta circumscripție de dare a cincea în ziua de 7 Noemvrie, comisiunea a patra în fosta circumscripție de dare a șasea în ziua de 7 Noemvrie, comisiunea a cincea în fostele circumscripții de dare a șaptea și a opta în ziua de 7 Noemvrie, comisiunea a șasea în fosta circumscripție de dare a noua în ziua de 3 Noemvrie.

— Duminecă s'a făcut la direcțiunea regională clasarea hainelor și altor articole de îmbrăcăminte, cari vor fi distribuite de casa muncitorilor, copiilor de școală, ai ceferiștilor din teritoriul direcțiunii regionale Arad. În acest scop au fost puse la dispoziție 450 rânduri haine pentru băieți și 250 rânduri haine pentru fete, între 4—15 ani.

— Se anunță din Santiago că bacteriologul Atria a descoperit un ser contra vărsatului. Injecțiile făcute bolnavilor de vărsat a provocat o grabnică vindecare.

— După o telegramă din Helsingfors stațiunea telefonică din Petrograd a ars complet.

— Un nou avion Handleypage, cel mai mare avion construit până acum în Anglia pentru transportul pasagerilor între Anglia și Paris a părăsit aerodromul din Croydon pentru Paris, cu 12 pasageri și mare cantitate de bagaj.

x Domnii acționari ai societății »Transilvania« fabrică de ghetă în Arad, cari n'au vărsat încă deplin suma acțiunilor subscrise, sunt rugați, să achite ultima rată în decurs de 30 zile, căci în caz contrariu, conform dispozițiilor statutelor și a §-lui 170 din codul comercial, își vor pierde toate drepturile.

Arad, 23 Octomvrie 1921. Direcțiunea.

Răzbunată dramă în 4 acte în Apollo 25 Octomvrie. Una dintre cele mai zguduitoare drame, iar nu numai prin acțiunea și subiectul piesei, ci și prin morala sa ne dă o satisfacție deplină. Bietul Alati adorat de toate femeile, cari îi citesc creațiunile sublime, le disprețuește pe toate, urmărind idealul fantaziei sale poetice. Aflându-l se înamorează de el, de doamna Ellen. În călătoria de plăcere are un incident cu un aventurier care se sfârșește cu duel în care Alati moare. Ellen pusă răzbunare și într'adevăr îi succede să-l înșele la ia acasă, unde îl otrăvește, răzbunându-se astfel pentru moartea logodnicului ei.

Cetatea fără nume dramă în 4 acte după romanul lui M. Jókai în Urania în 25 Octomvrie. Maria de Bourbon stă închisă în cetatea fără nume. Vavel într'aceste ocazii de insurgenții maghiari contra lui Napoleon intră și el între ei. Acum s'apropie armata lui Napoleon de cetate cu Ferolans în frunte. Vavel vine să o mântue. Întâlnindu-se cu Ferolans îl rănește de moarte pe acesta care voia acum să-l lăpuște. Îl scapă Temira celalt spion. Maria însă moare binecuvântând amorul lui Vavel și a Temirei.

Reintroducerea depostării în Rusia.

Riga. — Ziarul »Social Vestnic« anunță că fu Rusia a fost reintrodusă deportarea pe cale administrativă. Anarhiștii Isaev Gansiv și Stürmer au fost deportați în gubernia Arhangelsk pe timp de un an. Septembriștii din gruparea lui Paninskin au fost trimiși în gubernia Vologorodsk în Siberia.

Un nou guvern portughez.

Lisabona. — În urma rănilor primite cu prielul atentatului din Lisabona, primul ministru portughez, și alții câțiva miniștri, au murit.

Președintele republicii a admis formarea unui nou cabinet, ce a anulat toate actele cabinetului trecut.

(Prin fir special.)

TELEGRAME.

(Prin fir special.)

Demisia guvernului Wirth.

Berlin. — Guvernul Wirth a demisionat azi. Unele ziare indică pe Adenhauser, primarul Coloniei și membru marcant din partidul centrului ca succesor la președinția consiliului.

Memoriul croaților.

Belgrad. — Șeasăzeci de mii de croați, din Ungaria apuseană, au adresat legației sârbe din Viena, un memoriu unde se protestează contra teroarei autorităților maghiare.

Conferința d-lui N. Iorga la Sorbona.

Paris. — D. N. Iorga a ținut la Sorbona o conferință asupra României în urma rugămintei făcute de directorul Academiei. Au asistat numeroase personalități din lumea politică și culturală.

Oratorul a arătat originea comună a poporului francez și român precum și afinitățile lor naturale.

D. Iorga după ce a caracterizat populația românească a terminat printr'un apel calduros și foarte aplaudat, cerând o prietenie din ce în ce mai mare între Franța și România.

Atacul bandelor chineze.

Hanoi. — Două mii chinezi înarmați cu puști au încercat să treacă frontiera.

Ei au fost respinși cu pierderi. Agitația fraudelor chineze n'a fost complet înăbușită până acum. Mandarinul Lacsén a fost prins și decapitat de rebeli. Un nou atac la Dang-Bang a fost respins. Trupele chineze cooperează cu porturile franceze în regiunea Caobang.

Semnarea acordului franco-kemalist.

Paris. Din Angora se telegrafiază că acordul franco-kemalist, a fost semnat în ziua de 20 Octomvrie. Franța ar fi acceptat o rectificare a frontierei care acum ar urma o Raliwagul Bagdad până la Nisiba și Serroc.

Paris. — Presa se bucură de încheierea acordului franco-turc văzând în acest act prima etapă pentru restabilirea situațiunii normale în Orient. Acordul nu aduce nici o știrbire celorlalți aliați în aceste regiuni.

Echo de Paris scrie că aceasta știre îmbucurătoare va arăta lui Gunaris că prima condițiune pentru apropierea dintre Paris și Atena e acceptarea din partea acestuia din urmă.

«Le Matin» constată că Franța încheind acest acord nu are nici cel mai mic gând ascuns, căci ea nu face altceva, decât să revină la politică sa tradițională în Orient. Aceasta politică s'a făcut la lumina zilei din moment ce a fost inaugurată de Briand la Londra în văzul și auzul aliaților.

Acorul va permite Franței să și reducă sarcinile militare, să și recapete prizonierii și să administreze Siria fără teama conflictelor. Pe această cale pacea în Orient e asigurată.

Publicațiune.

Produsele de petrol se pot vinde numai cu prețuri maxime.

Camera de Comerț și Industrie din Arad, atrage în atențiunea comercianților cari se ocupă cu vânzarea produselor de petrol, că conform ordinului Ministerului de Comerț cu No 45978 — apărut în Monitorul Oficial No 109 din 18 Aug. 1921 — petrolul de lampă, benzină ușoară pentru automobile, benzină grea pentru motoare industriale, motorină pentru motoarele Diesel, uleiuri minerale, valvolină, parafină, unsoare consistentă și alte de asemenea, se pot vinde numai conf. prețurilor maximate prin ordinul de mai sus.

Comercianții cari se ocupă cu vânzarea acestor produse, le pot procura directe dela »Soc. an. pentru distribuirea produselor petrolului (București, Bul. Carol I.) pe lângă prețurile maxime fixate pentru comercianți. Informații detaliate se pot lua dela Camera de Comerț din Arad.

Red. responsabil: Laurențiu Luca.

MAURIȚIU REUSZ și FIUL

Fabrica de spirt de oțet ♦ ARAD, ♦ TELEFON Nr. 760

Au sosit cele mai noi și moderne

paltoane de toamnă, de iarnă,

haine bărbătești și pentru copii

Clasă separată de măsurat

SZÁNTÓ și COMLOS ARAD,

Plaza Avram Iancu No. 22.

Edificiul Teatrului.

Maximilian Klein Arad

Magazin mare de Rachiri

Bulev. Regele Ferdinand 8. (Boros Béni-tér)

CSETEY și SEITZ

MAGAZIN DE FER, SCULE DE MA-SINI și METALE ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand nrul. 14. (Boros Béni-tér).

IMPRUMUTURI

acord mai ieftin posibil imediat

Mijlocese vânzări și cumpărări

DE CASE

Alexandru Herzog

Comisionar de bancă, birou: str. I. Bratianu 15.

FRĂȚII NEUMAN

Fabrică de spirt și de drojdie

Fabrica de făină — ARAD

FRANCISC WILD

COFETAR CUKRASZ ARAD, Bulev. Regele Ferdinand I. 9. (Józsefföh.-ut)

♦ Zilnic prăjituri proaspete, cafea și ciocolată caldă și bonboane. ♦

Calfă care proșede **limba română**

se primește în angajament sau dela prima Noemvrie la magazinul de ciorapi, articli de tricotaj și textile

Andrei Bársony Arad, Piața Avram Iancu 17.

Lévai și Szigeti

mai înainte **BUCHSBAUM** și Co.

Vis-a-vis de Intrarea la Teatru

Recomandă magazinul bine și abundant sortat cu

ghete bărbătești, femeiești și Copii

Prețuri ieftine.

Berger & Eichner Arad

Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér) 3

Mare magazine de manufacturi

Primăria orașului cu drept de municipiu Arad

No. 7786—1921 prim.

Publicațiune.

În conformitate cu dispozițiunile lui de administrația financiară din Arad, baza ordinului No. 143024—1921. al Ministerului de finanțe, prin aceasta aduce la cunoștință publicului de pe întreg teritoriul orașului Arad, că începând cu ziua de 3 noemvrie a. c. comisiune 6. a evaluarea își va începe lucrările în orașul nostru, începând cu strada Andrenyi Car.

Despre aceasta avizăm Consiliul orașului, șenesc, Ant. Com. Circ. I. și Circ. II. precum și toate gazetele locale prin prezenta noastră publicațiune se va face publicității.

Arad, la 22 Octomvrie 1921.

Dr. Ro

primar

Fleiszig și Hirschfeld

măruntișuri, galazie și Tesaturi engleze

Marfă de Viena a sosit

Arad, Bulevardul Regele Ferdinand I. (Boros Béni-tér.)

Steaguri Naționale

în toate mărimile de vânzare la Librăria „CONCORDIA” Arad, str. Eminescu

„ASTRA” Societate română de asigurări de reasigurări în BUCUREȘTI

Reprezentanță principală pentru județele Arad și Hunedoara în ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand I. Nr. 19. etaj I

Capital social 5.000.000 Lei. Capitalul social al reasigurătorilor la societatea Astra, trece de Un miliard franc

Conducerea societății „Astra”:

Vicepreședinți:

C. Banu

deputat etc.

Președinte:

C. I. Balaceanu Stolnici

mare proprietar, fost senator etc.

Consiliul de Administrație:

Vicepreședinți:

P. Negulescu

profesor universitar, deputat etc.

Membrii în direcțiune:

Em. Antonescu

prof. universitar fost deputat etc.

V. V. Maltezeanu

mare proprietar, fost deputat

Dr. N. I. Angheliescu

fost deputat

I. Băenberg

avocat administrator, legat al Societății Asigurărilor Române de București.

Dr. C. B. Maltezeanu

director general al Bănoii sindicatului agricol Jalo-mița, fost secretar general în Ministerul de finanțe, fost deputat.

I. Mayer

Subdirector la Banca Comercială Română, București.

D. Negulescu

prof. universitar, fost deputat

Sima Niculescu

avocat, fost deputat etc.

Victor N. Popp

avocat, mare proprietar

General Voitoianu

fost ministru.

Jug. V. Stancea

mare proprietar.

Max Steinhart

mare comerciant

Director general: A. Davidoglu

profesor de matematici la universitate profesor de asigurări la Academia înalte studii Comerciale și industriale.

Reprezentanță principală, condusă de mine încheie asigurări pe viață, incendiu, sparg și asigurări de orice natură în condițiile cele mai avantajoase. Societatea noastră nu face pe din nici un cartel și astfel suntem în situație a prelua în condițiile cele mai avantajoase asigurările contra incendiului încheiate la societățile, căror funcționare încetează în senzul deciziei Consiliului de miniștri cu data de 27 Octomvrie. Atragem în deosebi atențiunea publică asupra Condițiilor noastre de asigurare viagere combinate, pe cari nici o societate nu le poate acorda.

Cu distincție stimă:

AUGUSTIN TASCH

conducătorul reprezentanței principale

Agenti se primesc spre angajare contra provizii și salariu

Alexandru Graf architect

ARAD, STRADA IOAN CALVIN 12

Întreprinde clădiri de stil înalt precum și planuri și desene corespunzătoare timpului modern că: case de rentat și proprii, biserici, edificii economice precum și mouzeleuri și monumente funerale, cu prețuri ieftine.

427

Frății Apponyi

prăvălie de ghetă și

modă bărbătească

Arad, B. Regele Ferdinand 7. (Boros Béni-t.)